

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (V. Lastavețchi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Secieru, A. Danilov, Iu. Cimpoi)

DECIZIE

20 februarie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinînd recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Den Braven Siliconi” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” privind încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea de apel declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux”, ca depusă în afara termenului legal,

c o n s t a ț ă :

La 06 martie 2018 Întreprinderea cu Capital Străin „Den Braven Siliconi” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” privind încasarea datoriei contractuale în mărime de 4140 lei, taxa de stat în mărime de 270 lei cît și a cheltuielilor pentru asistență juridică.

Prin hotărîrea din 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată și s-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin „Den Braven Siliconi” Societate cu Răspundere Limitată, datoria în mărime de 4140 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 270 lei.

Manifestînd dezacord față de hotărîrea primei instanțe, la 30 noiembrie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” a declarat apel nemotivat, solicitînd scutirea de la plata taxei de stat, casarea hotărîrii din 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei hotărîri noi de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

La 30 noiembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” a depus și cerere prin care a solicitat eliberarea hotărîrii motivate în cauza civilă la

cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Den Braven Siliconi” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” privind încasarea datoriei.

Prin încheierea din 04 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind tardivă cererea depusă de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux”, Ivan Cebotari, cu privire la motivarea hotărârii din 22 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” cererea de apel ca depusă în afara termenului legal.

La 15 ianuarie 2018 Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” a declarat recurs împotriva încheierii din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, cu restituirea cauzei în instanța de apel pentru judecare.

În susținerea recursului a indicat că încheierea instanței de apel din 19 decembrie 2018 a fost emisă cu încălcarea prevederilor legale or, ca urmare a faptului că nu a fost prezent la pronunțarea hotărârii judecătorești, iar instanța de fond a expedit hotărârea judecătorească prin intermediul oficiului poștal. A depus cerere de apel nemotivată urmînd ca asupra tuturor circumstanțelor să se expună în cererea de apel motivată. Totodată a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat.

A menționat că argumentul instanței de apel referitor la neadmiterea cererii de apel pe motiv că apelantul nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului este abuzivă, prin restituirea apelului îngrădindu-i dreptul de acces la justiție și la un proces echitabil.

A susținut că urmare a faptului că a depus cerere de apel nemotivată, iar ulterior după luarea de cunoștință cu hotărârea motivată urma să depună apel motivat, consideră că era de obligația instanței de apel să înștiințeze participanții la proces asupra tuturor circumstanțelor care ar îngrădi drepturile participanților la proces și a le asigura toate condițiile unui proces judiciar echitabil or, odată ce o parte și-a manifestat dezacordul cu soluția instanței de fond, instanța de apel urma să întreprindă măsurile necesare în vederea respectării tuturor drepturilor participanților la proces.

În conformitate cu art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 decembrie 2018 și expedită în adresa participanților la proces tot la data de 19 decembrie 2018 (f.d.44-48, 49), însă confirmarea privind recepționarea încheierii recurate lipsește.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen, la 15 ianuarie 2019.

Potrivit prevederilor art.426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Societatea

cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux”, neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărîrea din 22 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral cererea de chemare în judecată și s-a încasat din contul Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” în beneficiul Întreprinderii cu Capital Străin „Den Braven Siliconi” Societate cu Răspundere Limitată, datoria în mărime de 4140 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 270 lei (f.d.32).

La 30 noiembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” a depus cerere prin care a solicitat eliberarea hotărîrii motivate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Den Braven Siliconi” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” privind încasarea datoriei (f.d.34).

Prin încheierea din 04 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind tardivă cererea depusă de administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux”, Ivan Cebotari, cu privire la motivarea hotărîrii din 22 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca tardivă (f.d.36).

La 30 noiembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” a declarat apel nemotivat împotriva hotărîrii din 22 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d.38-39).

În conformitate cu art.110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art.113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art.362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art.116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decît în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din

ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu art.369 alin. (1) lit.b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Astfel, prin încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” cererea de apel ca depusă în afara termenului legal (f.d.44-48).

Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” a depus cererea de apel în afara termenului legal, deoarece art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează expres că acest termen se calculează de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Concomitent Colegiul relevă că instanța de apel justificat a menționat că apelantul în cererea de apel nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului și nu a prezentat probe pertinente și admisibile ce ar justifica depășirea termenului de procedură. Or, instituția de drept procesual a repunerii în termen constituie beneficiul acordat de lege titularului unui drept procesual, care din motive justificate nu și-a putut exercita dreptul în interiorul termenului stabilit de lege.

Colegiul reține că, în lipsa hotărârii motivate, partea nu este lipsită de dreptul de a înregistra un apel care ulterior poate fi completat cu temeiurile de fapt și de drept rezultând din prevederile art. 365 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, conform cărora elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile. În acest sens, pornind de la faptul că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa părților, Colegiul menționează că la 22 octombrie 2018, conform scrisorii de însoțire Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” i-a fost expediată copia dispozitivului hotărârii din 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.33). De altfel, recurentul nu neagă recepționarea dispozitivului hotărârii primei instanțe.

În circumstanțele expuse mai sus, Colegiul conchide că recurentul nu a fost lipsit de dreptul de a exercita calea de atac, apelul împotriva hotărârii primei instanțe în termenul prevăzut de lege, iar instanța de apel corect a reținut că Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” a omis termenul de declarare a apelului, fără a solicita repunerea în termen.

Colegiul accentuează că prezintă relevanță nu data recepționării dispozitivului hotărârii, dar invocarea motivelor ce justifică declararea apelului în afara termenului legal, inclusiv cu solicitarea de repunere în termen la declararea apelului or, instanța de apel nu poate din oficiu să repună apelantul în termenul de declarare a apelului, fapt corect reținut și de instanța de apel.

Colegiul precizează că materialele cauzei confirmă că apelul împotriva hotărârii din 22 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost declarat în afara termenului legal și în condițiile în care apelul a fost declarat peste termen, apelantul

urma să solicite repunerea în termen cu invocarea motivelor ce au justificat omiterea acestuia, ceea ce la caz nu s-a realizat de către apelant.

Cu referire la prevederile art. 56 alin.(3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul conchide că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale procedurale, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că, nevalorificarea drepturilor procedurale de către Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție. Nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngrădirea accesului la justiție, în condițiile când însuși apelantul a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice. Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

Așa fiind, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea de restituire a cererii de apel ca fiind tardivă, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare. Colegiul precizează că, circumstanțele expuse de recurent nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel a adoptat o încheiere legală având în vedere că apelantul/recurent a omis termenul pentru depunerea cererii de apel și nici nu a solicitat repunerea în acest termen de procedură.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 19 decembrie 2018.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge recursul declarat Societatea cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux”.

Se menține încheierea din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Den Braven Siliconi” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Civ-Const-Lux” privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Oleg Sternioală

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh